

Kommunal- og regionaldepartementet
Postboks 8112 Dep
0032 OSLO

Deres referanse
11/1383-1 ERA

Vår referanse (bes oppgitt ved svar)
11/00727-2/BSO

Dato
8. september 2011

Datatilsynets høringsuttalelse - Forslag til endringer i kommuneloven og enkelte andre lover (egenkontrollen i kommunene m.m)

Det vises til departementets høringsbrev av 27. mai 2010 om forslag til endringer i kommuneloven, inndelingsloven, lov om interkommunalt selskap, hvitvaskningsloven, revisjonsforskriften og kontrollutvalgforskriften.

Departementet oppnevnte i november 2008 en arbeidsgruppe som fikk i oppgave å foreslå tiltak for å styrke internkontrollen i kommuner og fylkeskommuner. Arbeidsgruppe leverte i desember 2009 rapporten ”85 tilrådingar for styrkt eigenkontroll i kommunane”. Departementet har i arbeidet med høringsnotatet tatt utgangspunkt i denne rapporten. Konkrete tilrådingar som gjelder endringer i lover og forskrifter som Kommunal- og regionaldepartementet har ansvar for er omtalt i høringsnotatet.

Kommunene har plikt til å etablere internkontroll i en rekke andre lover og forskrifter enn kommuneloven. Dette fremgår av høringsnotatet punkt 1.2.5. En kartlegging viser til 18 lover og 24 forskrifter med krav om internkontroll.¹ Personopplysningsloven og helseregisterloven er eksempler på to lover som inneholder krav om internkontroll.

Datatilsynet vil i høringsvaret konsentrere seg om å gi tilbakemelding på tilsynets erfaringer med kommunenes internkontroll på personvernområdet.

Datatilsynets erfaring med kommunenes etablering av internkontroll

Kommunene er en prioritert sektor i Datatilsynets arbeid. Årsaken til dette er at sektoren er storforbruker av personopplysninger. En stor del av disse faller i kategorien sensitive personopplysninger. Oppfyllelse av pliktene etter personopplysningsloven og helseregisterloven skal sikres gjennom kommunenes egne systematiske tilnærming til regelverket. Det vil si gjennom internkontroll, jf. personopplysningsloven § 14 og helseregisterloven § 17.²

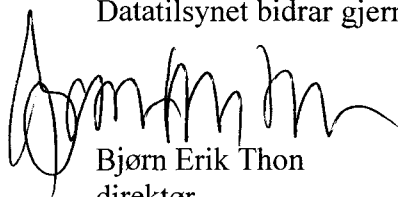
¹ Det er tatt forbehold om at tallene avhenger av hvordan man teller.

² Det vises også til personopplysningsloven § 13 og helseregisterloven § 16. Bestemmelsene fastsetter krav om systematiske tiltak for å sørge for tilfredsstillende informasjonssikkerhet ved behandling av personopplysninger.

Datatilsynets erfaring er at det er store mangler når det gjelder kommunenes plikt til etablering av internkontroll. Dette fremgår klart av Datatilsynets kommuneundersøkelse 2010- 2011.³ Rapporten viser blant annet at halvparten av kommunene ikke følger personopplysningslovens krav om internkontroll. Rapporten viste også at andelen kommuner som hadde etablert tilfredsstillende internkontroll lå på rundt 7 prosent. Dette er dramatisk lavt. Datatilsynet har derfor uttalt at det er behov for en ny strategi for å nå ut til kommunene. Datatilsynet har både pekt på behov for å se på hensiktsmessigheten med regelverket for å styrke etterlevelsen. Datatilsynet har i rapporten også kommet med forslag til tiltak for endring av nåværende situasjon.⁴ Et forslag er å styrke kontakten med relevante samarbeidspartnere, herunder Kommunal- og regionaldepartementet, for å styrke kommunenes tilnærming til regelverket.

Datatilsynet anmoder departementet om å ta med tilsynets erfaringer i det videre arbeidet med styrking av internkontrollen i kommunene. Dette gjelder både for tilrådninger som er knyttet til departementet som regelverksgiver og for andre typer tilrådninger som ikke gjelder regelverket.

Datatilsynet bidrar gjerne i det videre arbeidet med styrking av internkontrollen i kommunene.

Bjørn Erik Thon
direktør

Bård Soløy Ødegaard
rådgiver

Vedlegg:
Kommuneundersøkelsen
2010-2011

Kopi uten vedlegg:
Fornyings-, og administrasjons- og kirke departementet, /Statsforvaltningsavdelingen, Pb
8004, Dep, 0030 Oslo

³ Rapporten finnes på Datatilsynets hjemmeside: www.datatilsynet.no

⁴ Se rapportens side 10.

Datatilsynet

Kommuneundersøkelsen

2010-2011

**Internkontroll og
informasjonssikkerhet**

15. februar 2011

Datatilsynet, Tilsyns- og sikkerhetsavdelingen

Datatilsynet

Gateadresse: Tollbugata 3, Oslo

Postadresse: postboks 8177, dep

0034 Oslo

E-post: postkasse@datatilsynet.no

Telefon: 22 39 69 00

Faks: 22 42 23 50

Denne rapporten bygger på en kartlegging gjennomført mot norske kommuner og fylkeskommuner høsten 2010. Svar ble avgitt fra 429 kommuner og fylkeskommuner, hvilket utgjør en svarandel på 96 %. 18 kommuner og en fylkeskommune besvarte ikke spørsmålene, på tross av gjentatte purringer.

Versjon 1.2

Sammendrag

Kommunene har vært en prioritert sektor i Datatilsynet arbeid. Årsaken er at sektoren er storforbrukere av personopplysninger. En stor del av disse faller i kategorien sensitive og/eller beskyttelsesverdige opplysninger.

Tilsynet har tatt i bruk en kombinasjon av virkemidler i arbeidet med kommunene: Det har vært gjennomført målrettet informasjonsarbeid, utviklet målrettede veiledere, løpende saksbehandling og vært gjennomført relativt omfattende kontrollvirksomhet.

Til tross for det intense arbeidet som har vært lagt ned, svarer kun en knapp majoritet (52 %) av kommunene og fylkeskommunene¹ i redegjørelsen at de har etablert internkontroll for behandling av personopplysninger. Dette er overraskende ti år etter at personopplysningsloven trådte i kraft.

Tidligere var mange av kommunenes behandlinger konsesjonspliktige. Ved ikrafttredelse av personopplysningsloven fjernet man, i tråd med lovgivers føringer, flere av kommunenes behandlinger fra konsesjonsplikten. Oppfyllelse av pliktene skulle sikres gjennom kommunens egne systematiske tilnærming til regelverket. Det vil si gjennom internkontroll. Tilsynsmyndigheten skulle på sin side føre overoppsyn med etterlevelsen av regelverket, gi råd og veiledning, samt føre stedlig kontroll med kommunene. Redegjørelsen viser at forutsetningene som ble lagt til grunn ikke har blitt innfridd i praksis.

Datatilsynet satte i undersøkelsen opp en rekke kontrollspørsmål. Disse er tuftet på elementer tilsynet mener må være tilstede i et tilfredstillende internkontrollsystem. Kommunenes besvarelser bekrefter at de som påstår å ha internkontroll på plass langt på vei har en akseptabel oversikt over behandlinger, rettslig grunnlag, overordnede rammer for informasjonssikkerhet. Likevel blir det, etter hvert som flere kontrollspørsmål introduseres, tydelig at mange ikke har sluttført arbeidet.

Når kommunene besvarelser kontrolleres mot *alle* kontrollspørsmål, faller andelen som har etablert tilfredsstillende internkontroll til rundt 7 %. Dette er et dramatisk lavt tall.

Rapporten viser et behov for en ny strategi for til å nå kommunene. Etter tilsynets vurdering er et slikt betydelig avvik fra regelverket ikke bærekraftig. Dette til tross for at brudd på systempliktene om internkontroll og informasjonssikkerhet i seg selv ikke innebærer at personopplysninger behandles på en kritikkverdig måte. Datatilsynet peker på behov både på å se på hensiktsmessigheten til regelverket og behov for tiltak for å styrke etterlevelsen.

Datatilsynet vil som et ledd i den videre prosess innlede et enda tettere samarbeid med relevante departement, kommunene og deres interesseorganisasjoner. I denne prosessen må hensiktsmessig virkemiddelbruk drøftes, herunder om tilsynet i økende grad bør reagere kraftigere på regelverksbrudd.

¹ I resten av rapporten vil kommunene benyttes som felles betegnelse for både kommune og fylkeskommune.

Innholdsfortegnelse

Innledning	5
Nøkkeltall.....	5
Analyse av besvarelser.....	6
Har kommunene oversikt over personopplysningene de behandler?	6
Er det rettslige grunnlag for behandlingene avklart?.....	7
Forholdet til informasjonssikkerhet	7
Har kommunene etablert avvikshåndtering?	7
Ivaretas den registrertes sentrale rettigheter?.....	8
De som oppgir at de ikke har internkontroll	8
Samlet vurdering og konklusjon	8
Er funnene alvorlige?.....	10
Forslag til tiltak	10
Vedlegg I – Metode	11
Vedlegg II – Første purrebrev til kommunene.....	12
Vedlegg III – Andre purrebrev til kommunene	13
Vedlegg IV – Utdrag av tallmaterialet.....	14
Vedlegg V – Skjema for datafangst	19

Innledning

Våren 2010 iverksatte Datatilsynet en systematisk kartlegging av norske kommuners etterlevelse av personopplysningsloven. Tilsynet tok utgangspunkt i systemplikten kommunen har etter personopplysningslovens § 14 (internkontroll).

Tallene i denne analysen er basert på kommunenes egne svar. Spørsmålene er primært besvart av rådmenn, sikkerhetsansvarlig eller andre sentrale plasserte medarbeidere.

Kartleggingen ble sendt alle landets kommuner. Det ble avgitt hele 429 svar, som tilsvarer en svarandel på 96 %. Dette gir et godt statistisk grunnlag for analyse. Datatilsynet er imidlertid ikke tilfreds med at hele 19 kommuner, på tross av gjentatte purringer, avstod fra å svare. Datatilsynet vil følge opp disse kommunene på en adekvat måte i løpet av 2011.

Datatilsynet håper rapporten kan inngå som underlag for å drøfte hvordan kommunene i større grad kan nås med regelverkets krav. Det aktualiserer også spørsmålet om virkemiddelbruken ovenfor kommunene har vært hensiktsmessig. Tilsynet ønsker at videre arbeid med denne sektoren skal foregå i tett samarbeid med kommunene selv og deres interesseorganisasjoner.

Datatilsynet har valgt å presentere alle relative tall i forhold til den totale datafangst på 429 enheter (alle som svarte). Dette er valgt for å unngå tvil om basisen for relativiseringen. I den grad det er presentert funn som relaterer seg til andre tallstørrelser, vil dette uttrykkes eksplisitt.

Nøkkeltall

Kartleggingen viser at 52 % av kommunene oppgir å ha etablert internkontroll i samsvar med personopplysningslovens krav. Analyse av tallmateriale tyder imidlertid på at det reelle tallet er langt lavere. Dersom man kontrollerer denne knappe majoriteten mot kontrollspørsmålene, varierer resultatet avhengig av hvilke parametre som legges inn som verifiserende elementer.

Datatilsynet satte opp en del kriterier som skal være på plass før en virksomhet kan sies å ha et fullt ut fungerende internkontroll. Dette innebærer blant annet:

- At virksomheten har oversikt over personopplysninger som behandles.
- At virksomheten har kontrollert det rettslige grunnlag for å behandle opplysningene.
- At det er fastsatt rammer og klargjort ansvar for informasjonssikkerhet.
- At det har vært gjennomført sikkerhetsrevisjoner i løpet av de siste 18 månedene.
- At det er etablert rutine av å håndtere avvik.
- At det er etablert rutiner for innsyn, retting og sletting av personopplysninger.

Dersom det kontrolleres for alle de ovennevnte forhold, faller andelen som kan sies å ha en fullverdig internkontroll til i overkant av 7 %. Dette er et dramatisk lavt tall etter tilsynets oppfatning.

Virkeligheten ligger trolig et sted i mellom tallet 7 % og 52 %, avhengig av hvor strenge kriterier som legges til grunn for definisjonen av å ha et fungerende internkontrollsystem.

Datatilsynet har ved valg av kriterier for et fungerende internkontrollsystem, lagt til grunn forventninger tilsynet stiller i forbindelse med en stedlig kontroll. Dersom tilsynet hadde gjennomført stedlig kontroll med alle landets kommuner tilsier resultatene i undersøkelsen at opp mot 90 % av kommunene kunne fått påpekning av plikt, varsel om vedtak eller vedtak. Selv om dette tallet er meget høyt, underbygges det delvis av tilsynets stedlige kontrollvirksomhet mot kommuner. Det gis varsel om vedtak eller vedtak til de fleste kommuner som blir kontrollert².

Analyse av besvarelser

Den høye svarprosenten gir muligheter for presis angivelse av gjeldende status hos kommunene på kontrolltidspunktet.

Har kommunene oversikt over personopplysningene de behandler?

Tallene viser at 42 % av respondentene har en samlet oversikt over personopplysningene som behandles. Etter Datatilsynets vurdering er det å ha oversikt over hvilke personopplysninger som behandles avgjørende for å kunne oppfylle lovens krav. Tilsynet ba imidlertid kommunene å besvare om det forelå "en samlet oversikt". Kommunene kan således ha oversikt, men at informasjonen er spredd i organisasjonen. Datatilsynet opprettholder behovet for "en samlet oversikt", siden dette vil være en viktig forutsetning for ledelsens kontroll med at internkontroll er etablert for alle behandlinger i virksomheten.

Tradisjonelt deler man et system for internkontroll inn i tre deler:

- Styrende (primært ledelsesorienterte dokumenter og beslutninger)
- Gjennomførende (rutiner rettet mot ansatte)
- Kontrollerende (periodisk gjennomgang og avvikssystem)

Datatilsynet mener at en samlet oversikt over en kommunes behandlinger bør være forelagt virksomhetens ledelse. Videre bør oversikten på en overordnet måte vise hvilke plikter disse behandlingene utløser. Dersom dette ikke foreligger, vil ledelsen i praksis ha vanskeligheter med å verifisere en tilfredsstillende etterlevelse av regleverket.

Dersom man stiller forventninger om at en kommune som påstår å ha etablert internkontroll, må ha en samlet oversikt over egne behandlinger, faller andelen som har et etablert system fra 52 % til 42 %.

Det å ha en oversikt over behandlinger er en så fundamental del av det å ha internkontroll at ovennevnte "nedjustering" kunne være rimelig. Datatilsynet vil likevel i forhold til de øvrige kontrollspørsmålene ta utgangspunkt i kommunens påstand om at internkontroll er på plass.

² Kilde: Datatilsynets oppsummeringsrapporter fra kontrollvirksomheten, årene 2001-2010. Datatilsynets saksbehandlingssystem, arkivkode 52.

Er det rettslige grunnlag for behandlingene avklart?

Tallene viser at rundt 46 % av kommunene oppgir å ha klarlagt det rettslige grunnlaget for behandlingene av personopplysninger. Med rettslig grunnlag menes at kommunen har kontrollert at de enten har hjemmel i lov, har samtykke fra den registrerte eller kan påvise et annet rettslig grunnlag for behandlingen.

Det er ulovlig å behandle personopplysninger med mindre man har et rettslig grunnlag. Behandlingen vil imidlertid ikke være lovstridig i seg selv om dette ikke er avklart. Datatilsynet mener likevel at en oversikt over det rettslige grunnlaget for alle behandlinger er påkrevd for å kontrollere at kommunen ligger innefor de rammer som lovgiver har satt. I en del tilfeller behandler kommunen opplysninger som ikke er fastsatt i lov eller forskrift. Da må det foreligge et annet rettslig grunnlag, for eksempel samtykke fra den registrerte.

Datatilsynet konstaterer at det er en sterk sammenheng mellom de som oppgir å ha internkontroll og de som har avklart de rettslige rammer, henholdsvis 52 og 46 %. Tallene innebærer at stort sett alle de som mener å ha etablert internkontroll, har forvisset seg om at de ligger innefor de rettslige rammer for behandling av personopplysninger.

Forholdet til informasjonssikkerhet

Det er en sterk sammenheng mellom kommuner som svarer bekreftende på at de har internkontroll og de som hevder å ha fastlagt rammer for informasjonssikkerhetsarbeidet. Tallene er henholdsvis 52 og 48 %. Tallene innebærer at nær alle som oppgir å ha etablert internkontroll, ser ut til å ha prioritert å etterleve reglene om informasjonssikkerhet.

Inntrykket som undersøkelsen etterlater, sammensvarer godt med observasjoner gjort av tilsynspersonell i felten. Ved stedlige kontroller har det vært rapportert at mange kommuner sidestiller etterlevelse av regelverk for informasjonssikkerhet med etterlevelse av personopplysningsloven³.

Hva gjelder ansvarsforhold i forhold til informasjonssikkerhet, så hevder 46 % av kommunene å ha kontroll på dette. Det er tilnærmet samme antall som de som hevder å ha fastlagt rammer for informasjonssikkerhetsarbeidet. Igjen ser man den sterke sammenheng mellom oppfyllelse av informasjonssikkerhet og til de som oppgir å ha etablert internkontroll.

I underkant av 20 % av kommunene oppgir å ha gjennomført en risikovurdering i løpet av de siste 18 månedene. Dette tallet er etter tilsynets oppfatning meget lavt. Samtidig synes tallet å samsvare godt med inntrykk formidlet av tilsynspersonell som har vært på stedlig kontroll hos kommuner. Det hevdes at kommunene har hatt vanskeligheter med å benytte seg av de friheter som regelverket legger opp til gjennom krav til forholdsmessig sikring av personopplysninger. Mange kommuner ønsker "klarere regler for hvordan ting skal gjøres", i motsetning til selv å velge løsninger hvor de selv må dokumentere forholdsmessig sikkerhet. Etter tilsynets oppfatning må behovet for å understøtte kommunenes preferanser avklares. Tilsynsmyndigheten må forholde seg til den realitet som utspiller seg.

Har kommunene etablert avvikshåndtering?

I undersøkelsen hevder rundt 42 % av kommunene at de har etablert avvikshåndtering. Av de 223⁴ kommunene som hevdet å ha etablert internkontroll, svarte 41 at de ikke hadde fått avvikssystem på

³ Dette stadfestes i flere oppsummeringsrapporter fra kontrollårene 2001-2010

⁴ Merk at dette og de nær følgende er fysiske antall, ikke prosentandel

plass. Disse 41 kommunene hadde gjennomgående heller ikke etablert rutiner for å ivareta innsyn, retting og sletting. Kun 13 av dem hadde etablert rutiner som kreves i forskriftens § 3-1.

Ivaretas den registrertes sentrale rettigheter?

Av de sentrale rettighetene i personopplysningsloven om innsyn, retting og sletting oppgir kun 22 % av kommunene å ha etablert rutine for oppfyllelse av disse alle disse pliktene. Dette til tross for at det stilles eksplisitte krav til dette i forskriften⁵. Dersom det kun stilles krav til å ha rutiner for to av de tre rettighetene, øker andelen til 31 %. Reduseres kravet til en rutine, øker andelen ytterlig til 41 %.

Den statistiske sammenhengen mellom de som oppgir å ha etablert internkontroll og de som oppfyller forskriftens eksplisitte krav om rutiner for å oppfylle rettigheter synes svak. Tallene er henholdsvis 52 og 22 %.

Ovennevnte tyder på at mange kommuner ikke ser noen tydelig sammenheng mellom den registrertes rettigheter etter personopplysningsloven og internkontroll.

De som oppgir at de ikke har internkontroll

Hele 48 % av kommunene svarer "nei" på spørsmålet om de har internkontroll. Dette er ikke overraskende for Datatilsynet, men er like fullt et skuffende tall. Det er 202⁶ kommuner som har svart "nei" på spørsmålet. Av disse svarer 116 at de er i gang med arbeidet. Ytterlig 37 svarer at det ikke er noen aktivitet for å oppfylle plikten, på tross av at et flertall av dem oppgir å være kjent med regelverkets krav.

Hele 93 kommuner begrunner sin manglende etterlevelse av regelverket med "at det er for arbeidskrevende". Ytterligere 66 kommuner hevder at "de mangler kunnskap om hvordan internkontroll kan etableres" og 15 kommuner oppgir at "etterlevelse er for kostbart". De resterende oppgir i hovedsak at de avventer felles interkommunale prosjekter.

Dette understreker at stort sett alle kommuner kjenner regelverkets krav. Etter Datatilsynets vurdering skyldes mangelen på etterlevelse av regelverket ikke mangel på informasjon. Problemet synes å være knyttet til prioriteringer og hvordan kommunen skal oppfylle plikten.

Datatilsynet har grunn til å tro at i forhold til nær sagt alle de 202 kommunene som har svart "nei", dreier den manglende etterlevelsen seg om opplevd kompetansemangel. Det vurderes arbeidskrevende for dem fordi de ikke vet hvordan de skal arbeide med tematikken. Hele 66 av kommunene bekrefter at de mangler kunnskap om internkontroll og arbeidet med dette.

Samlet vurdering og konklusjon

Tallmaterialet viser at kommunene synes å ha en for snever tolkning av hva som ligger i begrepet og rettsreglene for internkontroll. Dersom man ut fra datagrunnlaget skal danne en stereotypi av en kommune som selv mener å ha etablert internkontroll kan følgende trekkes frem. Kommunen har:

- en samlet oversikt over behandling av personopplysninger
- det rettslige grunnlaget er klarlagt

⁵ Personopplysningsforskriftens § 3-1

⁶ Dette og de nær følgende er et fysisk antall, ikke en prosentandel.

- det er fastsatt rammer for informasjonssikkerhetsarbeidet og ansvaret er tydeliggjort

kommunen har ikke:

- gjennomført risikovurdering som dokumenterer forsvarlig håndtering av personopplysninger
- etablert rutiner for å sikre den registrerte lovfestede rettigheter
- etablert et fungerende system for avvikshåndtering

Beskrivelsen over er et slags gjennomsnittlig bilde av situasjonen i de 52 % av kommunene som selv mener å ha etablert et system for internkontroll.

Nær alle kommunene som påstår å ha etablert internkontroll, kan sies å ha arbeidet med informasjonssikkerhet. Datatilsynet har utarbeidet egne veiledere som har gitt relativt spesifikke føringer i forhold til informasjonssikkerhetsarbeidet⁷. Det er Datatilsynets oppfatning at denne veilederen har hatt sterk gjennomtrengning i kommunesektoren, spesielt i perioden 1998-2008. Etter denne perioden har ikke veilederen holdt helt tritt med den teknologiske utviklingen og den har trolig svekket sin betydning.

Etter hvert som flere kontrollspørsmål introduseres, faller andelen som kan sies å ha etablert internkontroll i henhold til regelverket. Når alle de materielle kravene til systemet skal fylles, faller altså mange kommuner igjennom.

Godt under halvparten (22% av det totale antallet) av de som hevder å ha internkontroll, har rutiner som er spesifikt nevnt i personopplysningsforskriften⁸. I undersøkelsen ble det kontrollert for rutiner knyttet til innsyn, retting og sletting. Kommunene ser ut til å legge vesentlig høyere vekt på å sikre personopplysningene, enn å sikre den registrerte rettighetene som ligger i loven.

Når Datatilsynet kontrollerer kommunenes besvarelser mot alle kontrollspørsmål er det kun 7 % som kan sies å oppfylle kravene som normalt stilles til internkontroll. Dette er et nedslående resultat. Resultatet er spesielt nedslående sett i lys av den vedvarende satsningen tilsynet har hatt ovenfor kommunene.

Etter tilsynets vurdering reiser ovennevnte resultat også spørsmålet om regelverkets hensiktsmessighet. Det er et kraftig signal til regelverksutvikler at en stor gruppe innenfor regelverkets virkeområde ikke har sett det som mulig etterleve kravene på en adekvat måte. Dette kan ikke alene tilskrives motvilje, men reelle utfordringer som kommunen står ovenfor. Resultatene vil således spilles inn i pågående regelverksprosess.

Kartleggingen synliggjør imidlertid et behov for en fortsatt betydelig innsats mot kommunene. Av de virkemidlene tilsynet har til disposisjon, synes en kombinasjon av veiledning, kontroll og eventuelle bruk av sanksjoner som en mulig løsning. I første omgang kan det imidlertid være naturlig å drøfte saken med kommunenes interesseorganisasjoner. Et felles initiativ mellom tilsynet og disse kan være mer rasjonelt enn en omfattende individuell oppfølging av den enkelte kommune.

Datatilsynet bør følge opp de 206 kommunene som svarer negativt på spørsmålet om internkontroll. Tilsynet kan gi målrettet veiledning om hva disse må eller bør foreta seg for å sikre etterlevelse av

⁷ Veileder i informasjonssikkerhet for kommuner og fylker.

⁸ Se kapittel 3.

regelverket. Videre bør det vurderes en oppfølging av de som svarte "ja", men som faller igjennom på kontrollspørsmål.

Er funnene alvorlige?

Tallene som er innhentet gir ikke støtte for å konkludere med at kommunene behandler personopplysninger på en uforsvarlig måte. Man kan imidlertid fastslå at en majoritet av norske kommuner synes å mangle en tilfredsstillende systematikk i sin etterlevelse av regelverket.

Funnene viser at det er betydelige utfordringer knyttet til hvordan internkontroll forstås og håndteres i en kommunal virksomhet. Dette viser etter tilsynets vurdering et behov for en relativ massiv oppfølging, hvor ansvarlig departement og interesseorganisasjoner får en sentral rolle.

Datatilsynet vil måtte holde den videre utviklingen holdes under oppsikt.

Forslag til tiltak

Datatilsynet er avhengig av et tett samarbeid med andre aktører for å oppnå en endring av gjeldende situasjon. For å oppnå dette må det settes i verk tiltak som påvirker to forhold:

- Kommunenes rammebetingelser
- Kommunenes muligheter for etterlevelse

Hva gjelder kommunenes rammebetingelser så vil tilsynet spesielt trekke frem en grundig vurdering av regelverkets hensiktsmessighet. Er rettsreglene som kommunene stilles ovenfor rimelige? Bør det vurderes forenklinger?

Kommunenes muligheter for etterlevelse er tett knyttet til barrierene virksomheter opplever i møtet med regelverket. Det er generelt utformet og gir ofte mangelfull anvisninger om hvordan rettsreglene kan møtes.

Med bakgrunn i ovennevnte foreslås:

1. At foreliggende rapport oversendes Datatilsynets regelverksprosjekt med sikte på å vurdere regelverkets hensiktsmessighet ovenfor kommunene.
2. At Datatilsynet utvikler kontakten med relevante samarbeidsparter for å bidra til et løft i kommunenes tilnærming til regelverket. Aktuelle parter i første omgang kan være Kommunal- og Regionaldepartementet, Kommunenes Sentralforbund, Kommunalt informasjonssikkerhetsforum (KINS).
3. At mulighetene for utvikling av bransjenorm, etter modellen fra helsevesenet, drøftes med partene.
4. At undersøkelsen gjentas i 2012 eller 2013 for å følge utviklingen.

Vedlegg I – Metode

Rapporten er basert på tallmateriale innhentet ved en tradisjonell spørreundersøkelse. For å sikre en høy svarprosent, har tilsynet benyttet personopplysningslovens § 42 for å pålegge kommunene å avgi svar.

Det ble benyttet et webbasert verktøy for datafangst. Tilsynets henvendelse sendt kommunene elektronisk ved to anledninger. For å forsikre seg om at henvendelsen faktisk ble mottatt av alle kommunene, ble henstillingen supplert med brev til de som ikke hadde besvart undersøkelsen. Ytterlig en brevlig purring ble sendt på et senere stadium. Til sist ble gjenstående kommuner ringt opp per telefon.

Når sluttstrek for datainnsamling ble satt, gjenstod det 18 kommuner og 1 fylkeskommune som ikke hadde svart. Disse vil få særskilt oppfølging fra tilsynets side i løpet av 2011. De manglende svarene vil imidlertid i liten grad påvirke resultatene i undersøkelsen.

Bearbeiding og analyse av tall har skjedd ved bruk av regneark.

Selve undersøkelsen

Undersøkelsen startet med innhenting av data om kommunen. Etter dette ble respondenten ledet til et hovedspørsmål: Har kommunen/fylkeskommunen etablert et dokumentert internkontrollsystem for behandling av personopplysninger? Avhengig av svaret på dette hovedspørsmål, ble respondenten ledet videre i to hovedretninger.

De som svarte "Ja"

Datatsynet ønsket å kontrollere respondentens besvarelse opp mot noen kontrollspørsmål. Det ble derfor stilt en rekke tillegsspørsmål. Disse hadde til hensikt å avdekke om besvarelsen var tilstrekkelig presis. Tilsynet tok utgangspunkt i elementer man mente burde være tilstede for å avgi et positivt svar. Ved å koble det positive utgangspunktet til kontrollspørsmål, ville man kunne avdekke inkonsistens i besvarelsen. Datatsynet har også sett på sammenheng (korrelasjon) mellom en rekke ulike parametre.

De som svarte "Nei"

Hos de som svarte "nei" til hovedspørsmålet, ønsket tilsynet å kartlegge årsaken til dette. Disse respondentene ble ledet til spørsmål som kunne avdekke hvorfor kommunen ikke hadde fått et system på plass og om de hadde planer for arbeidet med å få på plass et slikt system.

Presentasjon av funnene

Datatsynet har valgt å presentere alle relative tall i forhold til den totale datafangst på 429 enheter. Dette er valgt for å unngå tvil om basisen for relativiseringen. I den grad det er presentert funn som relaterer seg til andre tallstørrelser, vil dette uttrykkes eksplisitt.

Det er gjennomført kontroll av logisk konsistens i tallmateriale, uten at feil er påvist. Tilsynet utelukker imidlertid ikke at sådan kan forekomme.

Vedlegg II – Første purrebrev til kommunene

Datatilsynet

Kommunen/fylkeskommunen
v/ rådmann/administrasjonssjef

Deres ref.

Vår ref. (bes oppgitt ved svar)
09/01440 TTF

Dato
24. juni 2010

REDEGJØRELSE FOR ARBEIDET MED PERSONVERN OG INTERNKONTROLL

I november 2009 sendte Datatilsynet ut veileder for internkontroll og informasjonssikkerhet til alle kommuner og fylkeskommuner. Ved utsendelsen av veilederen gjorde Datatilsynet det klart at tilsynet i løpet av juni 2010 ville be hver enkelt kommune og fylkeskommune redegjøre for status for arbeidet med internkontroll og informasjonssikkerhet for behandling av personopplysninger.

Med hjemmel i lov om behandling av personopplysninger av 14. april 2000 nr. 31 (personopplysningsloven) § 44, samt § 42 tredje ledd nr 3, ber Datatilsynet nå alle kommuner og fylkeskommuner om å gå inn på vedlagt peker (se under) og redegjøre for status for behandling av personopplysninger. Svarfrist er 15. august 2010.

Det gjøres oppmerksom på at Datatilsynet kan kreve ettersending av dokumenter for å kunne kvalitetssikre den enkeltes redegjørelse.

Spørsmålene forutsettes besvart av den som har ansvar for, eller best oversikt over arbeidet med internkontroll og informasjonssikkerhet for behandling av personopplysninger. Det understrekes imidlertid at det er et ledelsesansvar å sørge for at dette er på plass, og at det blir redegjort for dette arbeidet overfor Datatilsynet.

Spørsmålene som stilles dreier seg om internkontrollsystemet for behandling av personopplysninger. Der dette er på plass bes det redegjort for om det foreligger dokumentasjon for hvilke behandlinger som foretas, formålet for behandlingene, ansvarsforhold og rutiner for avvikshåndtering samt sikring av de registrertes rettigheter. Videre bes det oppgitt når internkontrollsystemet ble etablert eller sist oppdatert, og når det sist ble gjennomført egenkontroll av systemet. Dersom kommunen eller fylkeskommunen ikke har internkontrollsystemet på plass ber Datatilsynet om en redegjørelse for hvorfor, planlagt oppstart for arbeidet og kjennskap til regelverket. Det vil være nyttig å få klarhet i status for internkontrollsystemet før spørsmålene besvares.

Datatilsynets veileder om internkontroll og informasjonssikkerhet gir en god oversikt over hva som kreves for å komme i gang med internkontroll for behandling av personopplysninger. Omlag har 150 kommuner hittil deltatt på Datatilsynet gratis kurs om internkontroll og informasjonssikkerhet. Til høsten vil det arrangeres dagskurs i Bodø, Stavanger, Kristiansund og Sarpsborg.

Klikk for å komme til redegjørelsen: <https://web.questback.com/datatilsynet/kommunerpersonvern/>

Med vennlig hilsen

Leif T. Aanensen
avdelingsdirektør

Renate Thoreid
prosjektleder

Postadresse:
Postboks 8177 Dep
0034 OSLO

Kontoradresse:
Tollbugt 3

Telefon:
22 39 69 00

Telefaks:
22 42 23 50

Org.nr:
974 761 467

Hjemmeside:
www.datatilsynet.no

Vedlegg III – Andre purrebrev til kommunene

Kommunen/fylkeskommunen
v/ rådmann/administrasjonssjef

Deres ref.

Vår ref. (bes oppgitt ved svar)
09/01440 TTF

Dato
08. september 2010

PURRING PÅ REDEGJØRELSE FOR ARBEIDET MED PERSONVERN OG INTERNKONTROLL

Viser til brev av 24. juni 2010 (vedlagt). Datatilsynet kan ikke se å ha mottatt svar på vår henvendelse hvor alle landets kommuner og fylkeskommuner bes om å redegjøre for arbeidet med internkontroll og informasjonssikkerhet.

Vi minner om at med hjemmel i lov om behandling av personopplysninger av 14. april 2000 nr. 31 (personopplysningsloven) § 44, samt § 42 tredje ledd nr 3, er alle kommuner og fylkeskommuner pålagt å svare. Vennligst gå inn på vedlagt peker for å svare.
Svarfrist er satt til 1. oktober 2010.

<https://web.questback.com/datatilsynet/kommunerpersonvern/>

Spørsmålene forutsettes besvart av den som har ansvar for, eller best oversikt over arbeidet med internkontroll og informasjonssikkerhet for behandling av personopplysninger. Det understrekes imidlertid at det er et ledelsesansvar å sørge for at dette er på plass, og at det blir redegjort for dette arbeidet overfor Datatilsynet.

Datatilsynet minner om at det blir arrangert gratis kurs i internkontroll og informasjonssikkerhet på følgende steder i høst.

14. september – MOSS
16. september – STAVANGER
20. september – KRISTIANSUND
22. september – BODØ

For mer informasjon og påmelding: http://www.datatilsynet.no/templates/Page_3564.aspx

Med vennlig hilsen

Leif T. Aanensen
avdelingsdirektør

Renate Thoreid
prosjektleder

Festadresse:
Postboks 8177 Dep
0034 OSLO

Kontoradresse:
Tollbugt 3

Telefon:
22 39 69 00

Telefaks:
22 42 23 50

Org.nr:
974 761 467

Hjemmeside:
www.datatilsynet.no

Vedlegg IV – Utdrag av tallmaterialet

Noen få kommuner har kun angitt tilhørighet til fylke, uten å oppgi navn på kommune. Disse vil likevel kunne spores opp av Datatilsynet siden navn på kontaktperson er angitt i underlagsmaterialet.

Kommuner som svarte "Ja" på spørsmålet om internkontroll var etablert

Fylke	Kommune	Fylke	Kommune
Møre og Romsdal	Sykkylven	Rogaland	Haugesund kommune
Møre og Romsdal	Hareid	Sogn og Fjordane	Hornindal
Hedmark	Nord-Odal kommune	Hedmark	Trysil
Vestfold	Re	Østfold	Askim
Telemark	Telemark fylkeskommune	Østfold	Trøgstad
Aust-Agder	Valle kommune	Akershus	Lørenskog kommune
Østfold	Marker	Buskerud	Øvre Eiker kommuen
Buskerud	Kommune	Akershus	Fet kommune
Buskerud	Nes kommune	Møre og Romsdal	Rauma
Vestfold	Sandefjord	Sogn og Fjordane	Vik kommune
Nordland	Steigen kommune	Akershus	Sørum
Akershus	Nes kommune	Vestfold	Horten Kommune
Hordaland	Vaksdal Kommune	Oppland	Lom
Sør-Trøndelag	Åfjord	Hedmark	Elverum kommune
Rogaland	Klepp	Aust-Agder	Vegårshei kommune
Aust-Agder	Evje og Hornnes kommune	Hedmark	Ringsaker
Vest-Agder	Åseral kommune	Aust-Agder	Fylkeskommune
Aust-Agder	Bykle kommune	Østfold	Råde
Vestfold	Hof kommune	Finnmark	fylke
Vest-Agder	Søgne	Nord-Trøndelag	Namdalseid
Buskerud	Røyken	Sogn og Fjordane	Høyanger
Vestfold	Andebu kommune	Aust-Agder	Tvedestrand
Nordland	Lurøy	Troms	Tromsø kommune
Rogaland	Stavanger kommune	Finnmark	Alta kommune
Akershus	Rælingen	Østfold	Fredrikstad kommune
Hordaland	Fedje	Oppland	Gran kommune
Akershus	Enebakk kommune	Oppland	Øystre Slidre kommune
Vestfold	Nøtterøy kommune	Sør-Trøndelag	Melhus kommune
Nord-Trøndelag	Grong	Nord-Trøndelag	Snåsa
Hordaland	Odda kommune	Buskerud	Ringerike kommune
Nordland	Vefsn kommune	Nordland	Hamarøy
Møre og Romsdal	Kristiansund kommune	Nord-Trøndelag	Høylandet kommune
Østfold	Rygge kommune	Østfold	Skiptvet
Nordland	Hattfjelldal	Troms	Skånland
Østfold	Eidsberg	Buskerud	Hurum
Sør-Trøndelag	Midtre Gauldal kommune	Buskerud	Sigdal kommune
Hedmark	Sør-Odal kommune	Oppland	Sel
Nordland	Bø kommune	Oppland	Gausdal
Hedmark	Eidskog kommune	Akershus	Akershus fylkeskommune
Akershus	Frogn	Møre og Romsdal	Halsa kommune
Møre og Romsdal	Ålesund	Troms	Målselv kommune
Rogaland	Sandnes kommune	Sør-Trøndelag	Oppdal
Hordaland	Ulvik	Nordland	Grane kommune
Møre og Romsdal	Aure	Akershus	Nesodden kommune

Sør-Trøndelag	Klæbu	Vestfold	Tønsberg Kommune
Oppland	Vågå	Buskerud	Ål
Nordland	Kommune	Buskerud	Lier kommune
Nord-Trøndelag	Steinkjer	Hordaland	fylkeskommune
Vestfold	Vesfold Fylkeskommune	Møre og Romsdal	Stranda
Nordland	Vågan kommune	Buskerud	Modum
Vestfold	Tjøme	Hedmark	Tolga
Østfold	Hobøl	Nord-Trøndelag	Frosta
Nordland	Træna	Sogn og Fjordane	Stryn
Buskerud	Buskerud fylkeskommune	Hordaland	Jondal kommune
Nordland	Dønna	Vest-Agder	Songdalen kommune
Akershus	Ski	Nord-Trøndelag	Namsskogan
Telemark	Nome kommune	Nord-Trøndelag	Overhalla
Telemark	Siljan	Akershus	Skedsmo kommune
Hedmark	Os i Østerdalen	Buskerud	Drammen
Nordland	Hemnes	Buskerud	Hemsedal
Finnmark	Hammerfest kommune	Nordland	Saltdal kommune
Møre og Romsdal	1563 Sunndal	Finnmark	Porsanger
Sør-Trøndelag	Kommune	Oppland	Vestre Slidre
Nordland	Andøy kommune	Møre og Romsdal	Sandøy kommune
Nord-Trøndelag	Namsos	Rogaland	Hjelmeland
Nordland	Alstahaug kommune	Møre og Romsdal	Vestnes
Vest-Agder	Audnedal	Nordland	Meløy kommune
Oppland	Dovre	Troms	Harstad
Hedmark	Alvdal	Akershus	GJERDRUM
Hedmark	Tynset	Hordaland	Kommune
Sør-Trøndelag	Orkdal	Vestfold	Holmestrand kommune
Nordland	Ballangen	Troms	1926 Dyrøy
Finnmark	Kárásjoga gielda Karasjok kommune	Sogn og Fjordane	Bremanger
Aust-Agder	Gjerstad	Vest-Agder	Kristiansand kommune
Hordaland	Stord	Buskerud	Flå
Troms	Kvæfjord kommune	Hedmark	Grue
Akershus	Asker kommune	Oppland	Lillehammer
Østfold	Halden Kommune	Møre og Romsdal	Molde
Vest-Agder	Sirdal kommune	Oppland	Ringebu Kommune
Troms	Troms	Buskerud	Nedre-Eiker
Møre og Romsdal	Sula kommune	Hedmark	kommune
Oppland	Sør-Aurdal kommune	Møre og Romsdal	Tingvoll
Møre og Romsdal	Fylkeskommune	Troms	Bjugn
Møre og Romsdal	Ørskog	Østfold	Sarpsborg kommune
Hedmark	Stor-Elvdal kommune	Hordaland	Sveio kommune
Akershus	Oppegård	Sogn og Fjordane	Eid
Hedmark	Hamar	Møre og Romsdal	Giske kommune
Akershus	Kommune	Hedmark	Våler
Vestfold	Larvik	Østfold	Hvaler kommune
Østfold	Spydeberg	Troms	Sørreisa
Oppland	Østre Toten Kommune	Østfold	Kommune
Akershus	Eidsvoll	Telemark	Skien
Oppland	Oppland fylkeskommune	Hedmark	kommune
Hordaland	Etne	Sør-Trøndelag	Sør-Trøndelag fylkeskommune
Oppland	Skjåk kommune	Rogaland	Time

Møre og Romsdal	Rindal kommune		Hedmark	Stange kommune
Sør-Trøndelag	Hemne kommune		Nordland	Beiarn kommune
Akershus	Ås kommune		Buskerud	Hole kommune
Vestfold	Stokke kommune		Oppland	Nord-Aurdal kommune
Hordaland	Askøy		Troms	Karlsøy kommune
Akershus	Bærum kommune		Nordland	Herøy
Hordaland	Øygarden kommune		Sogn og Fjordane	Selje
Nordland	Øksnes 1868		Rogaland	Sola kommune
Nordland	Sortland		Troms	Balsfjord
Akershus	Nannestad kommune		Hordaland	OSTERØY
Telemark	Notodden kommune		Sogn og Fjordane	Vågsøy
Sør-Trøndelag	Trondheim kommune		Hedmark	Engerdal
Nord-Trøndelag	Lierne		Møre og Romsdal	Ulstein kommune
Sogn og Fjordane	Årdal kommune		Nordland	Austrheim kommune
Aust-Agder	Grimstad kommune		Nord-Trøndelag	Fosnes kommune
Buskerud	Hol			
Akershus	Ullensaker kommune			
Troms	Lenvik kommune			

Kommuner som svarte "Nei" på spørsmålet om internkontroll var etablert

Fylke	Kommune		Fylke	Kommune
Sør-Trøndelag	Tydal		Sør-Trøndelag	Røros kommune
Nord-Trøndelag	Mosvik		Troms	Tranøy Kommune
Nordland	Vevelstad		Rogaland	Vindafjord
Sør-Trøndelag	Hitra kommune		Sogn og Fjordane	Leikanger kommune
Rogaland	Sauda		Telemark	Vinje
Hordaland	Lindås kommune		Vest-Agder	Lindesnes kommune
Østfold	Rømskog kommune		Møre og Romsdal	Gjemnes
Telemark	Porsgrunn kommune		Buskerud	Krødsherad
Sør-Trøndelag	Osen		Sogn og Fjordane	Luster
Hordaland	Bømlo		Oppland	Jevnaker kommune
Sogn og Fjordane	Fjaler		Møre og Romsdal	Midsund
Møre og Romsdal	Neset		Troms	Gratangen
Rogaland	Finnøy Kommune		Rogaland	Kvitsøy
Hordaland	Modalen		Møre og Romsdal	Kommune
Troms	Bjarkøy		Finnmark	Deanu gieldda - Tana kommune
Nord-Trøndelag	Levanger		Sør-Trøndelag	Holtålen
Møre og Romsdal	Fræna kommune		Sør-Trøndelag	Skaun kommune
Hordaland	Kvinnherad		Nordland	Bodø Kommune
Finnmark	Hasvik		Østfold	Rakkestad kommune
Hordaland	Fitjar		Troms	Kåfjord
Telemark	Kviteseid		Troms	Nissedal
Nord-Trøndelag	Stjørdal kommune		Sogn og Fjordane	Flora kommune
Telemark	Hjartdal kommune		Rogaland	Hå kommune
Troms	Lyngen kommune		Finnmark	Vardø kommune
Rogaland	Sokndal kommune		Troms	Skjervøy
Møre og Romsdal	Eide		Vest-Agder	Hægebostad
Finnmark	Vadsø kommune		Oppland	Nord-Fron
Nord-Trøndelag	Leka		Nordland	Gildeskål
Finnmark	Kvalsund		Oppland	Vestre Toten kommune

Telemark	Tokke kommune		Vest-Agder	Mandal
Nordland	Bindal		Aust-Agder	0928 Birkenes
Buskerud	Flesberg		Sør-Trøndelag	Frøya
Finnmark	Kautokeino kommune		Rogaland	Bokn
Telemark	Fyresdal		Sogn og Fjordane	Gloppen
Buskerud	Rollag		Nordland	Røst
Sør-Trøndelag	Malvik		Vest-Agder	Marnardal
Nord-Trøndelag	Vikna kommune		Hordaland	Tysnes kommune
Nordland	Lødingen		Sogn og Fjordane	Solun kommune
Telemark	Tinn		Hedmark	Komune
Sør-Trøndelag	Meldal kommune		Telemark	0822 SAUHERAD
Vest-Agder	Lyngdal		Nordland	Værøy
Nordland	Sørfold		Sør-Trøndelag	Kommune
Finnmark	Måsøy		Nordland	Hadsel kommune
Oppland	Gjøvik kommune		Nord-Trøndelag	Meråker
Hordaland	1231 - Ullensvang Herad		Hordaland	1232 eidfjord
Oppland	Søndre Land kommune		Aust-Agder	Arendal
Troms	Longyearbyen lokalstyre		Østfold	Aremark
Møre og Romsdal	Norddal		Hordaland	Masfjorden kommune
Nordland	Moskenes kommune		Rogaland	Bjerkreim
Hordaland	Granvin		Buskerud	Nore og Uvdal kommune
Troms	Salangen		Hedmark	Folldal
Nord-Trøndelag	Nord-Trøndelag fylkeskommune		Rogaland	Strand
Nordland	Fauske Kommune		Hedmark	Løten
Oppland	Vang		Nordland	Nordland fylkeskommune
Aust-Agder	Bygland		Telemark	Drangedal
Troms	Sogn of Fjordane fylkeskommune		Sør-Trøndelag	Selbu
Rogaland	Forsand kommune		Aust-Agder	Iveland kommune
Troms	Bardu		Hedmark	Hedmark fylkeskommune
Oppland	Nordre Land kommune		Vest-Agder	Flekkefjord
Telemark	Bamble kommune		Finnmark	Gamvik
Rogaland	Lund		Møre og Romsdal	Ørsta kommune
Rogaland	Gjesdal kommune		Sogn og Fjordane	Gaular kommune
Nordland	Leirfjord		Sogn og Fjordane	Kommune
Rogaland	Karmøy kommune		Finnmark	Båtsfjord kommune
Hordaland	Fjell kommune		Møre og Romsdal	Aukra
Sør-Trøndelag	Rennebu		Nordland	Kommune
Sør-Trøndelag	Agdenes		Møre og Romsdal	Haram
Nord-Trøndelag	Flatanger kommune		Rogaland	Randaberg kommune
Nord-Trøndelag	Verdal kommune		Nordland	Rana kommune
Akershus	Vestby kommune		Troms	Ibestad
Hordaland	Os		Hordaland	Austevoll kommune
Oppland	Øyer kommune		Hordaland	Voss
Telemark	Bø kommune		Nord-Trøndelag	Inderøykommune
Hordaland	Meland kommune		Vestfold	Svelvik
Vest-Agder	Farsund		Møre og Romsdal	Smøla
Østfold	Fylkeskommune		Rogaland	Rennesøy
Hordaland	1260 Radøy		Rogaland	Eigersund kommune
Buskerud	Kongsberg		Telemark	Kragerø kommune
Rogaland	fylkeskommune		Nordland	Sømna
Sogn og Fjordane	Kommune		Vestfold	Lardal

Akershus	Nittedal kommune		Troms	Kvæningen
Nordland	Kommune		Aust-Agder	Åmli
Rogaland	Tysvær kommune		Finnmark	Lebesby
Vest-Agder	Kvinesdal		Akershus	Hurdal
Aust-Agder	Lillesand kommune		Rogaland	Suldal
Finnmark	Sør-Varanger		Nord-Trøndelag	Røyrvik kommune
Oslo	Oslo		Møre og Romsdal	Volda
Vestfold	Sande		Oppland	Lunner kommune
Sogn og Fjordane	Askvoll		Sogn og Fjordane	Hyllestad
Sogn og Fjordane	Aurland		Sogn og Fjordane	Naustdal
Sogn og Fjordane	1422 Lærdal		Finnmark	NORDKAPP
Sør-Trøndelag	Snillfjord kommune		Møre og Romsdal	Kommune
Telemark	Seljord		Nord-Trøndelag	Leksvik
Hordaland	Bergen kommune		Nordland	Brønnøy kommune
Rogaland	Utsira		Hordaland	Fusa kommune
Sogn og Fjordane	Gulen kommune		Aust-Agder	Froland kommune
Vest-Agder	Vennesla		Sør-Trøndelag	Roan
Sogn og Fjordane	Sogndal		Nordland	Nesna kommune
Troms	Berg		Møre og Romsdal	Stordal
Hordaland	Samnanger		Møre og Romsdal	Sande
Troms	Torsken		Troms	Nordreisa
Møre og Romsdal	Surnadal kommune		Nord-Trøndelag	1724 Verran
			Troms	Lavangen
			Troms	Storfjord

Kommuner som ikke besvarte Datatilsynets henvendelse

Listen under viser kommuner, som på tross av gjentatte henvendelser, ikke så seg i stand til å besvare tilsynets henvendelse. Disse vil bli fulgt opp i løpet av 2011.

KOMMUNE	BESVART:
1. Kongsvinger kommune	Nei
2. Våler kommune i Østfold	Nei
3. Lesja kommune	Nei
4. Sør-Fron kommune	Nei
5. Etnedal kommune	Nei
6. Risør kommune	Nei
7. Vest-Agder Fylkeskommune	Nei
8. Sund kommune	Nei
9. Balestrand kommune	Nei
10. Skodje kommune	Nei
11. Nærøy kommune	Nei
12. Rødøy kommune	Nei
13. Tjeldsund kommune	Nei
14. Evenes kommune	Nei
15. Flakstad kommune	Nei
16. Vestvågøy kommune	Nei
17. Loppa kommune	Nei
18. Berlevåg kommune	Nei
19. Nesseby kommune	Nei

Vedlegg V – Skjema for datafangst

Forhåndsvisning av spørsmålene i redegjørelsen.

Dere skal ikke svare på alle spørsmålene i redegjørelsen.

Spørsmål 1-5 obligatoriske for alle å svare på. Deretter får man ulike spørsmål ut fra om svaret på spørsmål 5 er ja eller nei. Om svaret på spørsmål 5 er ja, skal dere svare på spørsmål 6, 7, 8, 9, 10 og 15. Dersom svaret på spørsmål 5 er nei skal dere svare på spørsmål 11, 12, 13, 14 og 15.

Datatilsynet

Redegjørelse for arbeidet med personvern og internkontroll.

I november sendte Datatilsynet ut veiledningsmaterieil for internkontroll og informasjonssikkerhet samt invitasjon til gratis seminar til alle norske kommuner og fylkeskommuner.

Datatilsynet ber nå samtlige kommuner og fylkeskommuner om å redegjøre for hvor langt de har kommet i arbeidet med internkontroll og informasjonssikkerhet for behandling av personopplysninger.

Det tar ca 3-5 minutter å svare på spørsmålene forutsatt at du har klarhet i status for Internkontroll og informasjonssikkerhet i virksomheten.

1) * Navn

2) * Stilling

Rådmann

Administrasjonssjef

Sikkerhetsansvarlig

It-ansvarlig

Annet, spesifiser tittel og fagområde:

3) * Fylke

Velg alternativ

4) * Kommune eller fylkeskommune

5) * Har kommunen/fylkeskommunen etablert et dokumentert internkontrollsystem for behandling av personopplysninger?

- Ja
- Nei

Denne informasjonen vises kun i forhåndsvisningen

Følgende kriterier må være oppfylt for at spørsmålet skal vises for respondenten:

- Har kommunen/fylkeskommunen etablert et dokumentert internkontrollsystem for behandling av personopplysninger? - Ja

6) Vennligst svar på følgende spørsmål om virksomhetens informasjonssikkerhet og internkontroll for behandling av personopplysninger. Datatilsynet kan kreve ettersending av dokumenter.

	Ja	Nei
Foreligger det en samlet skriftlig dokumentasjon over hvilke personopplysninger som behandles i virksomheten?	☐	☐
Er det rettslige grunnlaget (behandlingsgrunnlaget) for behandlingen av personopplysningene dokumentert?	☐	☐
Er det fastsatt dokumenterte sikkerhetsmål og sikkerhetsstrategi for informasjonssikkerhet?	☐	☐
Er det etablert og dokumentert klare ansvarslinjer for informasjonssikkerhet?	☐	☐
Er det i løpet av de 18 siste månedene gjennomført en risikovurdering av virksomhetens informasjonssikkerhet?	☐	☐
Er det etablert dokumenterte rutiner for håndtering av avvik fra personopplysningslovens bestemmelser?	☐	☐

Denne informasjonen vises kun i forhåndsvisningen

Følgende kriterier må være oppfylt for at spørsmålet skal vises for respondenten:

- Har kommunen/fylkeskommunen etablert et dokumentert internkontrollsystem for behandling av personopplysninger? - Ja

7) Er det etablert rutiner for å ivareta de registrertes rettigheter ved behandling av personopplysninger? Flere valg er mulig

- Ja, rutiner for innsyn
- Ja, rutiner for sletting
- Ja, rutiner for retting
- Nei, ingen rutiner er på plass

Denne informasjonen vises kun i forhåndsvisningen

Følgende kriterier må være oppfylt for at spørsmålet skal vises for respondenten:

- Har kommunen/fylkeskommunen etablert et dokumentert internkontrollsystem for behandling av personopplysninger? - Ja

8) Når ble det sist gjennomført egenkontroll av kommunen/fylkeskommunens internkontroll for behandling av personopplysninger?

- mindre enn 6 måneder siden
- 6-12 måneder
- 13-24 måneder
- mer enn 24 måneder siden

Denne informasjonen vises kun i forhåndsvisningen

Følgende kriterier må være oppfylt for at spørsmålet skal vises for respondenten:

- Har kommunen/fylkeskommunen etablert et dokumentert internkontrollsystem for behandling av personopplysninger? - Ja

9) Er internkontrollsystemet for behandling av personopplysninger gjort kjent for de ansatte i kommunen/fylkeskommunen?

- Ja
- Nei

Denne informasjonen vises kun i forhåndsvisningen

Følgende kriterier må være oppfylt for at spørsmålet skal vises for respondenten:

- Har kommunen/fylkeskommunen etablert et dokumentert internkontrollsystem for behandling av personopplysninger? - Ja

10) Når ble internkontrollsystemet etablert eventuelt sist oppdatert? Spesifiser dato eller måned i boksen under slik: DD.MM.ÅÅÅÅ

Denne informasjonen vises kun i forhåndsvisningen

Følgende kriterier må være oppfylt for at spørsmålet skal vises for respondenten:

- Har kommunen/fylkeskommunen etablert et dokumentert internkontrollsystem for behandling av personopplysninger? - Nei

11) Har dere planlagt oppstart for arbeidet med internkontroll?

- Ja, vi er allerede i gang med arbeidet
- Nei
- Ja, spesifiser dato for oppstart slik: DD.MM.ÅÅÅÅ

Denne informasjonen vises kun i forhåndsvisningen

Følgende kriterier må være oppfylt for at spørsmålet skal vises for respondenten:

- Har kommunen/fylkeskommunen etablert et dokumentert internkontrollsystem for behandling av personopplysninger? - Nei

12) Er virksomheten kjent med personopplysningslovens regler for internkontroll?

- Ja
- Nei

Denne informasjonen vises kun i forhåndsvisningen

Følgende kriterier må være oppfylt for at spørsmålet skal vises for respondenten:

- Har kommunen/fylkeskommunen etablert et dokumentert internkontrollsystem for behandling av personopplysninger? - Nei

13) Er virksomheten kjent med innholdet i Datatilsynet velleder om internkontroll og informasjonssikkerhet?

- Ja
- Nei

Denne informasjonen vises kun i forhåndsvisningen

Følgende kriterier må være oppfylt for at spørsmålet skal vises for respondenten:

- Har kommunen/fylkeskommunen etablert et dokumentert internkontrollsystem for behandling av personopplysninger? - Nei

14) Hva tror du er årsaken til at virksomheten ikke har etablert internkontroll etter kravene i personopplysningsloven? Kryss av for de alternativene som er relevante.

- Kjenner ikke til kravene
- Det er for arbeidskrevende
- Manglende kunnskap om etablering av internkontroll
- Det er for kostbart
- Annet, spesifiser

Denne informasjonen vises kun i forhåndsvisningen

Følgende kriterier må være oppfylt for at spørsmålet skal vises for respondenten:

- Har kommunen/fylkeskommunen etablert et dokumentert internkontrollsystem for behandling av personopplysninger? - Nei *eller*
- Har kommunen/fylkeskommunen etablert et dokumentert internkontrollsystem for behandling av personopplysninger? - Ja

15) Kjenner virksomhetens ledelse til Datatilsynets personvernombudsordning?

- Ja, vi har personvernombud
- Ja, men vi har ikke personvernombud
- Nei
- Vet ikke

© Copyright www.questback.com. All Rights Reserved.